

[Undervisningsministeren.]

Skoler af den Art med tysk Undervisningsprog bør Undervisningsministeren have Mulighed for at kunne stille bestemte Vilkaar for Godkendelse, f. Eks. med Hensyn til Lærere m. m., og en saadan Hjemmel gives ikke i den gældende Lov.

Lovforslaget er fremsat efter enstemmig Indstilling af den sønderjyske Skolekommission, der mente, at en saadan Tilføjelse til Loven var ønskelig, og Folketinget har sluttet sig hertil og vedtaget Lovforslaget, som jeg herved anbefaler til det høje Tings hurtige og velvillige Behandling.

Alfred Kristensen: Jeg takker den højtærede Undervisningsminister for Fremsettelsen af dette Lovforslag, og jeg kan tilsige mit Partis Støtte til en baade velvillig og hurtig Behandling her i Tinget af Lovforslaget. Jeg skal kun knytte et Par enkelte Bemærkninger dertil, idet der jo maa være en Baggrund for, at man foretager denne Tilføjelse til Loven om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler.

Lovforslaget tager Sigte paa, at man fra Undervisningsministeriets Side med større Bevægelsesfrihed og større Myndighed, end der formentlig er Grundlag for i den nugældende Højskolelov, kan behandle de Spørgsmaal, som kan tænkes at ville opstaa i Forbindelse med en eventuel engang i Fremtiden paa ny opstaaende Tanke om at oprette en tysk Folkehøjskole i Tinglev eller et andet Sted. Den nuværende Folkehøjskole i Tinglev, som altsaa ikke er i Virksomhed for Tiden, og hvis Godkendelse, fordi Undervisningen er bortfaldet, maa være bortfaldet i Henhold til Højskolelovens § 5, har bestaaet i en lang Aarrække, og har ogsaa i en lang Aarrække faaet Tilskud efter Højskoleloven. I det sidst aflagte Regnskabsaar for 1944—45 har denne Højskole i Statstilskud faaet over 14 000 Kr., og dette er i og for sig efter min Mening urimeligt, fordi Højskolen ikke har virket paa den Maade, som maa være en naturlig Forudsætning for at kunne faa Understøttelse, i hvert Fald naar henses til den Idé, som ligger bag Tanken om Folkehøjskoler i vort Land. For en stor Dels Vedkommende har Eleverne i den sidste halve Snes Aar ikke været fra Danmark. Over 50 pCt. — et enkelt Aar betydelig mere end 50 pCt. — af Eleverne har været Udlændinge, hovedsagelig det, man kalder Folketyiskere fra Mindretalsomraader rundt omkring i Europa. Lærerne ved Højskolen dernede har i hvert Fald i de senere Aar, bortset fra Forstanderinden, været tyske Statsborgere. Alene

dette turde være et Bevis for, at man ikke opfyldte de Bestemmelser, som indeholdes i Folkehøjskoleloven eller i hvert Fald ikke var i Overensstemmelse med den Idé, som ligger bag den. Selve Skolen ejes af Wohlfahrt- und Schulverein i Flensborg, og jeg tror, at dens Saga er slut, simpelt hen fordi Konfiskationsloven efter min Mening vil virke paa den Maade, at Skolebygningen bliver inddraget under den danske Stat. Dermed vil efter min Opfattelse dette Spørgsmaal være løst en lang Aarrække fremefter, saa at den Tanke, at denne Skole skulde komme i Gang igen, formentlig slet ikke er aktuel.

Selve Lovforslaget tager jo Sigte paa at give en Bemyndigelse til Undervisningsministeren, saa at Undervisningsministeriet sammen med Ministeren vil kunne bestemme Vilkaarene for Oprettelsen og Godkendelsen af Skoler af denne Art i Fremtiden, og om de kan faa Statstilskud. Der har i det andet høje Ting været fremført visse Betænkeligheder ved at affatte Loven som en Bemyndigelseslov. Jeg nærer ikke disse Betænkeligheder, alene af den Grund at en Bemyndigelse til en Minister i Danmark har som Forudsætning, at den paagældende Minister til enhver Tid maa og vil være i Overensstemmelse med Rigsdagen, og Rigsdagens Flertal i de Afgørelser, han eventuelt maa træffe. Som Følge deraf synes jeg ikke, man behøver at nære nogen Betænkelighed ved at give en saadan Bemyndigelse, og jeg haaber, at netop det, at Ansvar og paa denne Maade i meget stærk Grad knyttes til den paagældende Undervisningsminister, vil betyde, at Ministeren til enhver Tid med saa meget større Agtpaagivenhed vil følge Udviklingen paa Stedet og i hvert Fald nøje holde sig underrettet om, under hvilke Vilkaar og paa hvilken Maade en eventuel Skole drives, og derudfra træffe sin Beslutning om, hvorledes den skal behandles.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse.

S. C. Nørgaard: Det foreliggende Lovforslag indeholder kun en Tilføjelse til den gældende Lov om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. I den sønderjyske Skolekommission er man jo blevet enig om, at en saadan Tilføjelse til Højskoleloven var betimelig, om end der er nogle — og det er ikke saa faa, der tænker saadan —, som mener, at der kan være Tvivl om, hvorvidt en saadan Tilføjelse i og for sig strengt taget er nødvendig for, at et effektivt Tilsyn med Op-